

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Výročná správa za rok 2016

Bratislava, marec 2017

OBSAH

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3
2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE	5
3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE	8
4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY	15
5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE	15
6. PERSONÁLNE OTÁZKY	20
7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA	22
8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA V ROKU 2016	22
9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	22

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie: Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Adresa: Cyprichova 42, 831 05 Bratislava

Rezort: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Telefón/fax: 02/ 4342 0973

e-mail: vudpap@vudpap.sk

web. stránka: www.vudpap.sk

Riaditeľ: PhDr. Eva Farkašová, CSc. (do 9.3.2016)

PhDr. Alena Kopányiová, PhD. (do 29.7.2016)

MUDr. Peter Lukáč, MPH (od 1.8.2016)

Riaditeľská rada:

(do 9.3.) PhDr. Alena Kopányiová, PhD. – *zástupkyňa riaditeľky, vedecká tajomníčka*

Doc. PhDr. Vladimír Dočkal, CSc.

PhDr. Magdaléna Špotáková, CSc.

PhDr. Katarína Zborteková

PhDr. Bronislava Kunderátová

PhDr. Štefan Matula, PhD.

(do 29.7.) PhDr. Eva Farkašová, CSc. – *zástupkyňa riaditeľky, vedecká tajomníčka*

Doc. PhDr. Vladimír Dočkal, CSc.

PhDr. Magdaléna Špotáková, CSc.

PhDr. Bronislava Kunderátová

PhDr. Katarína Zborteková

PhDr. Štefan Matula, PhD.

(od 10.9.) PhDr. Jana Tholtová – *zástupkyňa riaditeľa*

PaedDr. Anna Surová-Čulíková, PhD.

PhDr. Magdaléna Špotáková, CSc.

PhDr. Alena Kopányiová, PhD.

PhDr. Bronislava Kunderátová

PhDr. Dagmar Kopčanová

PhDr. Štefan Matula, PhD.

(celý r. 2016) Ing. Silvia Durecová – *vedúca THÚ*

Blanka Miháliková – *personalistka*

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Hlavné činnosti:

Komplexné skúmanie psychického vývinu a osobnostného rozvoja detí v norme i patológii

Psychologické služby orgánom štátnej správy

Starostlivosť o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Koordinácia činnosti systému poradenských zariadení v rezorte školstva

Organizovanie seminárov, kurzov, výcvikov a školení

Expertízna a posudzovateľská činnosť

Poradenské služby

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (VÚDPaP) je jediným vedecko-výskumným pracoviskom v Slovenskej republike zaoberajúcim sa problematikou psychického vývinu detí a mládeže. Pôsobí od roku 1964, v rokoch 1968-92 mal vo vtedajšom Československu federálnu pôsobnosť. V minulom zriadení mohli podobné organizácie vznikáť okrem akadémie vied iba ako rezortné výskumné ústavy. Pretože ústavy SAV boli prednostne zamerané na tzv. základný výskum a v oblasti psychického vývinu dieťaťa a v procese výchovy a vzdelávania vyvstala potreba výskum zamerať aj aplikačne (na pomoc pri optimalizácii vývinu detí tak väčšinovej populácie, ako aj rôznych minoritných skupín, najmä detí s postihnutím), vznikol ústav ako vedecko-výskumné pracovisko rezortu školstva. Konštituovanie ústavu bolo podmienené aj skutočnosťou, že primárnym poslaním ústavov SAV je získavať vedecké poznatky a predkladať ich odbornej verejnosti, zatiaľ čo poslaním rezortných vedecko-výskumných ústavov je takéto poznatky nielen zhromažďovať, ale ich aj pretvárať do podoby využiteľnej priamo v pôsobnosti príslušného rezortu. Prednosťou rezortných ústavov je skrátenie cyklu výskum – vývoj – výroba – využitie a tiež aktuálnosť riešených problémov určovaná spoločenskou objednávkou. Odberateľom a užívateľom výstupov VÚDPaP je predovšetkým MŠVVaŠ SR, ďalej školy a školské zariadenia v jeho pôsobnosti. Pochopiteľne, ústav poskytuje výsledky svojej práce aj iným rezortom (najmä zdravotníctvu, rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny, ale aj vnútra a spravodlivosti). Okrem orgánov decíznej sféry využívajú výsledky práce ústavu pedagogickí a poradenskí pracovníci, odborníci a dobrovoľníci zaoberajúci sa prácou s deťmi a mládežou v štátnom sektore, verejnoprospešných službách i v mimovládnych organizáciách. Výsledky výskumov dotvárajú poznatkovú základňu psychologickkej vedy, slúžia vedeckej komunite a ostatnej odbornej verejnosti. Sú dôležitým zdrojom informácií pre vysokoškolských študentov psychológie, špeciálnej, liečebnej a sociálnej pedagogiky. Významné sú aj aktivity ústavu zamerané priamo na pomoc deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ich rodinám i osvetové aktivity pre laickú verejnosť.

Poslanie ústavu je podrobne definované v jeho štatúte, na tomto mieste uvedieme najdôležitejšie úlohy:

- a. Komplexný výskum psychického vývinu a osobnostného rozvoja detí v norme i patológii, skúmanie podmienok vývinu a možností jeho optimalizácie v rodine, škole i ďalších zariadeniach a inštitúciách, porovnanie výskumných zistení s údajmi z iných krajín.
- b. Metodické a odborné usmerňovanie a supervízia systému poradenských zariadení v školstve (Centrá pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie) definovaných zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- c. Experimentálne overovanie modelov starostlivosti o deti so zdravotným znevýhodnením a nadané deti, modelov prevencie pred nežiaducimi sociálno-patologickými javmi, modelov edukácie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómskych detí zo SZP) a modelov konkrétnych diagnostických, edukačných a terapeutických postupov.
- d. Vydávanie odborného periodika *Psychológia a patopsychológia dieťaťa* a neperiodických odborných publikácií.

- e. Expertízna činnosť pre MŠVVaŠ SR a ďalšie orgány štátnej správy, vypracúvanie návrhov na zlepšenie starostlivosti o deti a mládež v podmienkach škôl a školských zariadení.

Strednodobý výhľad

V roku 2017 bude ústav plniť úlohy podľa Plánu hlavných úloh 2017, vychádzajúceho z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2016-2020, časť Znalostná spoločnosť, vzdelávanie a kultúra a podľa zadania prioritných úloh MŠVVaŠ SR. Výskumné i nevýskumné úlohy sa budú venovať riešeniu celospoločenských problémov súvisiacich s poradenstvom a prevenciou pre deti a mládež v školskom prostredí, až po ukončenie ich prípravy na trh práce. Výskumné úlohy budú riešiť aktuálne spoločenské témy, pričom v centre pozornosti bude stáť problematika individualizácie osobnosti a vytváranie inkluzívneho vzdelávacieho prostredia v podmienkach slovenského školstva, efektívna diagnostika a rediagnostika, determinanty edukačnej úspešnosti žiakov ZŠ v SR v kontexte hodnotení PISA, sledovanie faktorov ovplyvňujúce extrémistické postoje a prejavy u detí a mládeže, sledovanie vývinu detí so zdravotným znevýhodnením, rómskych detí zo SZP v súlade s požiadavkami EÚ v tejto oblasti; problematika prevencie sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, záškoláctvo, závislosti), ďalej problematika psychologického a výchovného poradenstva, problematika duševného zdravia a kvality života mladej generácie v kontexte transformácie školstva. Ústav bude i naďalej vydávať odborný časopis Psychológia a patopsychológia dieťaťa, ktorý je jediným psychologickým periodikom vychádzajúcim v slovenskom jazyku.

Ďalšou úlohou, ktorá vyplynula z Akčného plánu pre okres Kežmarok, prioritná oblasť C. Podpora rozvoja ľudského kapitálu, bod.8.4 je: „Vytvoriť pilotný model procesu diagnostiky a rediagnostiky detí a žiakov so ŠVVP – zo sociálne znevýhodneného prostredia a detí s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, s následným poskytovaním pedagogickej, psychologической a špeciálnopedagogickej podpory deťom, pre ktoré bude potrebná v záujme zvyšovania ich úspešnosti pri dosahovaní vzdelávacích výsledkov v podmienkach inkluzívneho vzdelávania.“ Pilotný projekt, ktorého realizácia je z uznesenia vlády SR č.45/2016, bod B.19 má monitorovať výsledky edukačného procesu znevýhodnených žiakov.

Pozornosť sa bude venovať problematike zvyšovania kvalifikácie a odborných kompetencií zamestnancov poradenských Centier v školstve. Prioritné vzdelávanie OZ a PZ bude zamerané na proces diagnostiky, poradenstva, intervencie, prevencie, supervízie, kariérové poradenstvo so zámerom zvyšovania zamestnanosti mladých ľudí v súlade s ich predpokladmi a požiadavkami trhu práce. Dôležitou agendou ústavu bude plnenie úloh plynúcich z uznesenia vlády SR k návrhu a akčnému plánu Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania, ako aj koncepcie pedagogicko-psychologického poradenského systému a jeho implementácie do praxe.

Podstatná časť odbornej kapacity ústavu bude venovaná skúmaniu dosahu základných prvkov transformácie výchovno-vzdelávacieho procesu na psychický vývin mladej generácie (informatizácia, kreativizácia, socializácia). Pozornosť sa bude venovať tvorbe, úprave a štandardizácii psychodiagnostických nástrojov. Aktuálnym prvkom výskumného záberu ústavu bude skúmanie vplyvu virtuálneho internetového priestoru na psychosociálny vývin detí a mládeže.

V zmysle uznesenia vlády SR č. 1370/2002 k návrhu opatrení na zdokonalenie systému

kontraktov medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a podriadenými organizáciami, uzatvoril VÚDPaP s MŠVVaŠ SR už po štrnásty raz Kontrakt na riešené úlohy, ktorý umožňuje lepšiu kontrolu ich plnenia i kontrolu vynaložených finančných prostriedkov. Vzhľadom na charakter a zameranie činnosti ústavu sú prostriedky získané na základe tohto kontraktu hlavným zdrojom financovania prevádzky VÚDPaP.

S ohľadom na dlhoročné skúsenosti a poznatkový potenciál ústavu v oblasti výskumu psychických a edukačných špecifik mimoriadne nadaných detí je VÚDPaP poverený koordináciou a odbornou gesciou starostlivosti o nadané a talentované deti a mládež v SR.

Ústav bude gestorovať a realizovať relevantné úlohy v zmysle Akčného plánu rezortu školstva k Národnému programu boja proti drogám, ďalej úlohy rezortu školstva plynúce zo stratégie prevencie kriminality na Slovensku v zmysle uznesenia vlády SR č. 286/2003 k návrhu Stratégie prevencie kriminality v SR.

V roku 2017 VÚDPaP zabezpečí trvalú udržateľnosť výsledkov riešenia Národného projektu Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí, ktorého cieľom bolo zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prostredníctvom celoživotného poradenstva a ďalšieho vzdelávania zamestnancov poradenského systému v školstve. Prioritným cieľom projektu je zvýšenie zamestnanosti a uplatnenia sa žiakov so ŠVVP na trhu práce.

VÚDPaP začne riešiť nový nadväzujúci Národný projekt po jeho schválení príslušným orgánom MŠVVaŠ SR v roku 2017.

V roku 2017 sa budú realizovať viaceré medzinárodné projekty: ERAZMUS+, partnerstvo EURONET, projekt bilaterálnej spolupráce podporovaný z Nórskeho fondu.

Čl. II.
TRVANIE KONTRAKTU

Kontrakt sa uzatvára na dobu od 1. januára 2016 do 31. decembra 2016.

Čl. III.
PRÁVA A POVINNOSTI ZÚČASTNENÝCH STRÁN

1. Ministerstvo sa zaväzuje:
 - a) zabezpečiť financovanie predmetu činnosti uvedeného v článku IV. tohto kontraktu,
 - b) v prípade potreby poskytnúť odbornú pomoc potrebnú na riešenie úloh uvedených v kontrakte, informácie a príslušné štatistické údaje (napríklad počty žiakov podľa typu škôl či podľa špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, počty zamestnancov a klientov poradenských zariadení), ktorými disponuje zadávateľ a rozpočtové a príspevkové organizácie v jeho pôsobnosti,
 - c) po rozhodnutí o zmene v zadaní úloh zo strany zadávateľa informovať o tejto skutočnosti riešiteľa do 15 dní.
2. Ministerstvo:
 - a) vykonáva priebežné kontroly plnenia úloh dohodnutých v kontrakte,
 - b) priebežne hodnotí plnenie úloh.
3. Ústav sa zaväzuje:
 - a) v zhode s harmonogramom plnenia úloh stanovených Plánom hlavných úloh ústavu na rok 2016 ústavu a po obhajobe v oponentskom konaní odovzdať výstupy riešenia úloh,
 - b) dodržať celoročný rozpočet dohodnutý kontraktom a neprekročiť náklady stanovené na riešenie jednotlivých úloh,
 - c) do 15 dní informovať zadávateľa o problémoch, ktoré sa vyskytnú v priebehu riešenia úloh.
4. Ústav má právo požadovať od ministerstva, aby v rámci možností vytvoril podmienky na prezentáciu a využitie výstupov z riešených úloh.

Čl. IV.
ČINNOSTI

1. Predmet činnosti ústavu na dobu trvania kontraktu vychádza z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2012 až 2016 a aktuálnych potrieb rezortu školstva.
2. Činnosti riešiteľa sa podľa užívateľov výstupov členia do dvoch hlavných kategórií:
 - a) úlohy na priamu objednávku zadávateľa, ministerstvo je hlavný užívateľ,
 - b) úlohy alebo služby na základe požiadavky zadávateľa, pričom užívateľom výstupov sú právnické osoby i fyzické osoby, a to aj mimo rezortu ministerstva školstva (úlohy nadrezortného významu a spoločensko-prospešné služby).
3. Účastníci kontraktu sa dohodli na riešení úloh a poskytovaní služieb v čase trvania kontraktu v nasledujúcom rozsahu:

Por. číslo	Úloha, činnosť, služba	Finančné náklady v eurách
	Výskumné úlohy:	
1.	Psycholingvistické aspekty kognitívneho vývinu a ich vzťah k zvládaniu učebných obsahov u viacjazyčných detí z bežného a sociálne znevýhodneného prostredia Zodp.: Magdaléna Špotáková	66 579
2.	Možnosti interdisciplinárnej starostlivosti pri začleňovaní detí s vývinovými problémami do sociálneho prostredia Zodp.: Bronislava. Kunderátová	40 586
3.	Psychické predpoklady úspešného rozvoja športového nadania Zodp.: Vladimír Dočkal	50 854
4.	Psychologické charakteristiky žiaka ZŠ. Zodp.: Alena Kopányiová	47 628
5.	Rovesnícke programy a prevencia negatívnych javov na školách. Zodp.: Jarmila Tomková	38 355
6.	Test školskej pripravenosti – skupinová administrácia Zodp.: Eva Farkašová	61 837
7.	Overovanie integrácie zdravotne znevýhodnených a intaktných detí v špeciálnom školskom zariadení Zodp.: Katarína Zborteková	37 686
	Výskumné úlohy celkovo	343 525
	Nevýskumné úlohy:	
8.	Metodické usmerňovanie a koordinácia poradenských zariadení v školstve; metodická podpora a vzdelávanie odborných zamestnancov poradenských zariadení Zodp.: Alena Kopányiová	89 959
9.	Vydávanie odborného periodika Psychológia a patopsychológia dieťaťa Zodp.: Vladimír Dočkal	35 478
10.	Metodická pomoc pri identifikácii, edukácii a starostlivosti o nadané deti Zodp.: Vladimír Dočkal	47 617
11.	Prevádzkovanie Detského centra – komplexná starostlivosť o deti	56 585

	so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami Zodp.: Magdaléna Špotáková	
12.	Prevádzka zariadenia dennej výchovnej a vzdelávacej starostlivosti Zodp.: Magdaléna Špotáková	51 962
13.	Zabezpečenie organizácie interdisciplinárnej konferencie s medzinárodnou účasťou: Dieťa v ohrození XXV. Zodp.: Štefan Matula	44 676
14.	Test školskej pripravenosti – individuálna administrácia Zodp.: Eva Farkašová	40 000*
	Nevýskumné úlohy a služby celkovo	326 277 + 40 000
	Činnosti celkovo	669 802 + 40 000

* Účelovo viazané prostriedky

4. Celkový objem kontraktom dohodnutých činností podľa čl. IV. predstavuje 96 048 hodín ľudskej práce.

Čl. V. SPÔSOB A TERMÍN VYHODNOTENIA KONTRAKTU

1. Priebežné hodnotenia plnenia úloh kontraktu sa uskutočnia na zasadnutiach Ústavnej rady VÚDPaP každý štvrtý rok najneskôr do 25. dňa nasledujúceho mesiaca po uplynutí príslušného štvrtého roka za prítomnosti zástupcov ministerstva.
2. Splnenie výskumných úloh sa preukazuje zápisom z oponentského konania. Realizáciu nevýskumných úloh a služieb posudzujú vecne príslušné organizačné útvary ministerstva.
3. Splnenie úloh a služieb vyplývajúcich z kontraktu sa vyhodnotí po uplynutí trvania kontraktu na stretnutí zástupcov zadávateľa a riešiteľa do 15. apríla 2017.
4. Za nerealizovanie činností uvedených v kontrakte (nesplnenie úlohy alebo neposkytnutie služby) zadávateľ kráti rozpočtové prostriedky o 2-5% zo sumy určenej pre danú činnosť v závislosti od závažnosti konania, ktorú posudzuje zadávateľ.

Čl. VI. PLATOBNÉ PODMIENKY

1. Objem prostriedkov určených na realizáciu výskumných úloh, nevýskumných úloh a služieb uvedených v kontrakte sa stanovuje na základe rozpočtu kapitoly ministerstva na rok 2016.
2. Celková hodnota činností podľa čl. IV. tohto kontraktu je stanovená vo výške 669 802,00 Eur.

3. Zadávateľ si vyhradzuje právo znížiť sumu uvedenú v článku VI. v bode 2 až o 10%. Desaťpercentná suma predstavuje rezervu zadávateľa, ktorú môže použiť na pokrytie zníženia sumy rozpočtovanej vládou pre riešiteľa v dôsledku regulačných opatrení.
4. V prípade, ak zníženie sumy uvedenej v čl. VI. v bode 2 bude predstavovať menej ako 5% dohodnutej ceny prác na dobu trvania tohto kontraktu, ústav bude riešiť úlohy bez zmeny plánu. Ak bude zníženie uvedenej sumy vyššie ako 5%, účastníci kontraktu vypracujú dodatok ku kontraktu pozmeňujúci rozsah predmetu činnosti stanovený v čl. IV. kontraktu.
5. Pri poskytovaní finančných prostriedkov určených ústavu podľa bodu 2 bude zadávateľ postupovať podľa § 8 zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
6. Vzhľadom na vedecko-výskumný charakter úloh sa podľa dosiaľ zaužívaného spôsobu určuje kalkulácia práce riešiteľa v hodinách ľudskej práce.
7. Hodinová cena práce riešiteľa v roku 2016 je 6,97 Eur. Kalkulácia ceny vychádza z nákladov riešiteľa, ktoré zahŕňajú priamu mzdu na zamestnanca, ostatné priame náklady a režijné náklady ústavu.

Čl. VII.

ZVEREJNENIE KONTRAKTU A VEREJNÝ ODPOČET

1. Tento kontrakt uverejnia obidve zúčastnené strany na svojich webových sídlach najneskôr do 28. februára 2016.
2. Záverečnú správu o plnení úloh kontraktu a finančnú správu riešiteľ predloží zadávateľovi do 30. apríla 2017.
3. Záverečnú správu o plnení kontraktu uverejnia obidve strany na svojich webových sídlach do 15. mája 2017.
4. Verejný odpočet plnenia úloh kontraktu a zverejnenie finančnej správy sa uskutočnia po vypracovaní a predložení záverečnej správy o hospodárení riešiteľa zadávateľovi do 31. mája 2017.

Čl. VIII.

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Kontrakt je možné meniť, dopĺňať alebo zrušiť len na základe dohody oboch účastníkov kontraktu, a to písomne formou očíslovaných dodatkov, ktoré musia byť podpísané oboma zmluvnými stranami.
2. Ak sa ktorékoľvek ustanovenie tohto kontraktu stane neplatným, neúčinným alebo neuskutočniteľným, nebude tým dotknutý zvyšok kontraktu a všetky ostatné ustanovenia zostávajú platné, účinné a vykonateľné v rozsahu stanovenom príslušnými právnymi predpismi.
3. Na práva a povinnosti vyplývajúce z právneho vzťahu medzi účastníkmi kontraktu výslovne neupravené v kontrakte sa vzťahuje zriaďovacia listina ústavu a všeobecne záväzné právne predpisy.
4. Tento kontrakt je podpísaný v štyroch vyhotoveniach s platnosťou originálu, z ktorých si každý účastník kontraktu ponechá dve vyhotovenia.

5. Účastníci kontraktu si kontrakt prečítali, právam a povinnostiam z neho vyplývajúcich porozumeli, pričom svoju vôľu uzavrieť tento kontrakt prejavili slobodne a vážne, že tento kontrakt nebol uzavretý v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok a na znak súhlasu ju vlastnoručne podpisujú.

Bratislava, dňa

Za ministerstvo:

Za ústav:

.....
Juraj Draxler, MA
minister

.....
PhDr. Eva Farkašová, CSc.
riaditeľka

Plnenie úloh kontrahovaných na rok 2016 sa realizovalo nasledovnými aktivitami: výskumnou, prieskumnou a publikačnou činnosťou (tvorba výskumných a psychodiagnostických metodík, ich overenie, vyhodnotenie, štatistické spracovanie získaných údajov a štandardizácia metodík, prezentácie výsledkov na odborných podujatiach a ich publikovanie v odborných periodikách), školiacimi, lektorskými, koordinačnými, metodickými, organizačnými, supervíznymi a expertíznymi aktivitami (vzdelávanie zamestnancov škôl a školských zariadení, tvorba metodických materiálov) a tiež aktivitami zameranými na konkrétnu pomoc deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami – nadané a talentované deti, deti so zdravotným postihnutím a ich rodičia (diagnostika a terapia detí so zdravotným znevýhodnením i detí ohrozených sociálnou patológiou – od porúch správania až po závislosti). Uvedené aktivity boli mnohokrát realizované v spolupráci so zahraničnými inštitúciami. Oblasť starostlivosti o nadané deti sa realizuje v súčinnosti s Fakultou sociálnych študií Masarykovy University (Centrum výzkumu vývoje osobnosti a etnicity) v ČR, s Európskou radou pre nadanie (European Council for High Ability – ECHA). Koordinácia činnosti poradenských zariadení v školstve využíva poznatky medzinárodnej poradenskej organizácie IRTAC (International Round Table and Counselling), Európskou federáciou psychologických spoločností (European Federation of Psychological Associations – EFPA). Úprava diagnostických testov (BRIEF a IDS) pre slovenskú populáciu detí sa realizovala v spolupráci s nemeckým nakladateľstvom a vydavateľom psychodiagnostických testov HOGREFE prostredníctvom jeho pobočky v ČR. Aj v plnení ďalších úloh zamestnanci využívali prepojenie ústavu na zahraničné pracoviská – Českomoravská psychologická spoločnosť, EURONET – sieť organizácií zaoberajúcich sa prevenciou závislostí a ďalšie.

Priebežné plnenie kontrahovaných úloh i vynakladanie finančných prostriedkov priznaných na ich plnenie bolo hodnotené v štvrťročných intervaloch za prítomnosti zástupcov MŠVVaŠ SR (čl. V., bod 1 kontraktu).

Hodnotenie plnenia kontrahovaných úloh

- kontrahované úlohy boli riešené v súlade s termínmi uvedenými v Pláne hlavných úloh ústavu na rok 2016
- kvalitu ukončených výskumných úloh posudzuje oponentské konanie, kvalitu nevýskumných úloh určoval stupeň akceptácie zo strany zriaďovateľského rezortu, škôl a školských zariadení ako aj zo strany užívateľskej verejnosti
- finančné prostriedky poskytnuté zriaďovateľským rezortom boli použité na plnenie jednotlivých úloh v súlade s kontraktom.

4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY

V roku 2016 ústav riešil 13 výskumných a 16 nevýskumných úloh zakotvených v Pláne hlavných úloh (PHÚ). Mimo plánu plnili zamestnanci VÚDPaP 5 operatívnych úloh. Činnosti a práce na jednotlivých úlohách PHÚ ako aj výsledky a produkty sú uvedené vo Vyhodnotení plnenia PHÚ na rok 2016.

Kvôli prehľadnosti sú jednotlivé úlohy v nasledujúcej tabuľke združené do troch nosných kategórií, ktoré odzrkadľujú jednotlivé skupiny odberateľov a užívateľov. Pri každej kategórii sú uvedené výdavky v sumári osobných nákladov, služieb a nákupov (€) a percentuálne vyjadrenie zastúpenia jednotlivých kategórií z celkových výdavkov ústavu (%).

	€	%
Výskumná činnosť v oblasti detskej psychológie a patopsychológie	342455	51,12
Metodické vzdelávanie a supervízna činnosť	44700	6,67
Tvorba, úprava a štandardizácia psychodiagnostických metód	59525	8,88
Informačno-edičná činnosť	55900	8,34
Detské centrum	116951	17,46
Výdavky na prevádzku	50271	7,5

V tabuľke sú rozpočítané prostriedky zakotvené v Kontrakte na rok 2016, rozpočtové opatrenia v priebehu roka ako aj prostriedky na riešenie Národného projektu sú súčasťou kapitoly 5. Rozpočet organizácie.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Komentár k rozpočtu 2016

VÚDPaP je príspevková organizácia, ktorá hospodári v zmysle Zákona č.523/2004 Z.z. V znení ďalších predpisov. Vzhľadom na charakter jeho činnosti – veda a výskum v oblasti psychického vývinu dieťaťa, poskytovanie psychologických služieb v rezorte školstva – sú ostatné príjmy limitované. Podľa schváleného rozpočtu bola poskytnutá organizácii dotácia vo výške 669 802,- € na bežné výdavky. Počas roku došlo k úprave rozpočtu na 1 024 655,70 €. Z tejto výšky bolo vyčerpaných 1 020 124,64 €, nevyčerpaný zostatok z úlohy „Test školskej pripravenosti pre individuálnu administráciu“ vo výške 4 531,06 € bol vrátený na MŠVVaŠ SR.

Celkové výnosy za rok 2016 sú vo výške 1 157 054,00 €.

Náklady na hlavnú činnosť predstavujú všetky druhy nákladov, ktoré boli hradené z príspevku zo štátneho rozpočtu a z finančných prostriedkov, poskytnutých z Európskej únie a vlastných zdrojov, a sú vo výške 1 321 306,- €.

Spotrebované náklady pozostávajú zo spotrebovaného materiálu na prevádzku ústavu, energie, pohonných hmôt, odbornej literatúry a časopisov, pomôcok pre prácu s deťmi v Detskom centre.

Služby pozostávajú z nákladov za energie, za opravy a údržbu výpočtovej a kancelárskej techniky, opravy budovy, z telekomunikačných a poštových poplatkov, z nákladov na pracovné cesty, školenia a semináre, tlač odborného periodika a pod.

Osobné náklady pozostávajú z vyplatených miezd a odmien, zákonných odvodov do poisťovní a povinného prídeltu do sociálneho fondu.

Čerpanie jednotlivých výdavkových položiek bolo v súlade s rozpočtom a nedošlo k prečerpaniu. Záporný hospodársky výsledok za rok 2016 je vo výške 164 252,- €.

Vytvorený záporný hospodársky výsledok plánujeme zúčtovať ako nevysporiadaný výsledok hospodárenia na účet 428, resp. v prípade zostatku na účte 421 – rezervný fond, z rezervného fondu.

Číslo kapitoly: 20 – Ministerstvo školstva IČO organizácie: 00681385 Názov organizácie: VÚDPaP Bratislava

č. r.	Ukazovateľ	VUDPaP			ESF
		Rozpočet	UR	Skut. k 31.12.2016	Skut. 31.12.2016
1	Náklady	669 802	1 020 124	1 234 279	87 027
2	Spotrebované nákupy (skup.50)	46 616	96 152	80 517	
3	z toho: spotreba materiálu (501)	29 416	67 610	68 103	
4	spotreba energie (502)	17 200	28 542	12 414	
5	predaný tovar (504)	0	0	0	
6	Služby (skup.51)	25 764	120 577	120 577	
7	z toho: opravy a udržovanie (511)	10 520	12 506	12 506	
8	Cestovné (512)	3 000	4 951	4 951	
9	náklady na reprezentáciu (513)	200	449	449	
10	ostatné služby (518)	12 044	102 671	102 671	
11	z toho: nájomné	332	8 925	8 925	
12	telekomunikácie a spoje	6 500	6 102	6 102	
13	prepravné	500		0	
14	drobný nehm. inv. majetok	0	0	0	
15	ostatné služby	4 712	87 644	87 644	
16	Osobné náklady (skup.52)	594 922	800 413	866 883	
17	z toho: mzdové náklady (521)	430 088	569 231	612 961	
18	z toho: mzdy	424 088	555 658	593 277	
19	dohody (OON)	6000	13 573	19 684	
20					
21	záonné sociálne poistenie (524)	144 403	194 197	209 270	
22	z toho: zdravotné poistenie	42 408	55 821	60 909	
23	sociálne poistenie	101 995	138 376	148 361	
24	NÚP				
25	záonné sociálne náklady (527)	20 431	36 985	44 652	
26	v tom: príspevok na stravovanie	16 431	26 535	27 519	
27	Dane a poplatky (skup.53)	2 500	2 982	4 448	
28	z toho: daň z motorových vozidiel (531)	0	0	0	
29	daň z nehnuteľnosti (532)	2500	2 982	2 982	
30	ostatné dane a poplatky	0	0		
31	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť (skup.54)	0	0	128 413	87 027
32	z toho: zostatková cena predaného dlhodobého nehmot.majetku a dlhodobého hmotného majetku (541)				

33	predaný materiál	(542)				
34	Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	(544)				
35	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	(545)				
36	Odpis pohľadávky	(546)				
37	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	(548)	0	0	215 440	
38	manká a škody	(549)				
39	Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	(skup.55)			31 795	
40	z toho: Odpisy dlhodob. nehmot. a dlhodob. hmot. majetku	(551)			31 795	
41	Tvorba zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti- dovolenka, odvody	(552)				
42						
43	Tvorba ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	(558)				
44	Ostatné finančné náklady	(568)	0	0	0	
45	Dodatočne platená daň z príjmov	(595)				
46	Finančné náklady	(skup.56)		0	1 646	
47	Kurzové straty	(563)				
48	Ostatné finančné náklady	(568)		0	1 646	
1	Výnosy		669 802	1 020 124	1 157 054	
2	Tržby za vlast. výkony a tovar	(skup.60)	4 000	4 000	15 047	
3	z toho: tržby za vlastné výrobky	(601)				
4	tržby z predaja služieb	(602)	4 000	4000	15 047	
5	tržby za tovar	(604)				
6	Zmena stavu vnútroorg. zásob	(skup.61)				
7	z toho: zmena stavu nedokon. výroby	(611)				
8	zmena stavu polotovarov	(612)				
9	zmena stavu zvierat	(614)				
10	Aktivácia	(skup.62)				
11	z toho: aktivácia materiálu a tovaru	(621)				
12	aktivácia vnútroorg. služieb	(622)				
13	aktivácia dlhodobého nehmot. a hmotného majetku	(623, 624)				
14	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	(skup.64)		0	3 519	
15	z toho: Tržby z predaja dlhod. nehmot. a hmot. majetku	(641)				
16	Tržby z predaja materiálu	(642)				
17	Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	(644)				
18	Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	(645)				
19	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	(648)				
20	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a	(skup.65)				

	zúčtovanie časového rozlíšenia					
21	z toho:	Zúčtovanie zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti- dovolenky	(652)			
22		Zúčtovanie rezerv z finančnej činnosti	(654)			
23		Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období	(655)			
		nie komplexných nákladov budúcich období				
24		Zúčtovanie zákonných opravných položiek z prevádzkovej činnosti	(657)			
25		Zúčtovanie so ŠR	68	654 681	1 020 124	1 138 487
26						
27		Finančné výnosy		658 681	1 020 124	1 157 054
28		Nákladové položky za projekt UNESCO				
29		Čistý hospod. výsledok (r. 1 V - r. 1 N)		0	0	- 77 225 - 87 027

6. PERSONÁLNE OTÁZKY

VÚDPaP sa organizačne člení na 6 úsekov:

Úsek riaditeľa – organizuje celkový chod ústavu. Zabezpečuje komunikáciu smerom dovnútra, styk so zriaďovateľom a s inými vedecko-výskumnými inštitúciami i so školami a školskými zariadeniami.

Úsek výskumu – plní hlavné poslanie ústavu, ktorou je vedecko-výskumná činnosť v oblasti psychického vývinu dieťaťa v norme i patológii. Nadobudnutými vedeckými poznatkami prispieva k tvorbe teórií a koncepcií v psychológii. Zovšeobecnenia získaných výsledkov predkladá vo forme metodických materiálov, expertíz a odporúčaní štátnym orgánom a inštitúciami, v pôsobnosti ktorých je starostlivosť o mladú generáciu.

Informačno-edičné stredisko – realizuje informačné služby pre oblasť detskej psychológie, patopsychológie a sociálnej patológie. V odbornej knižnici poskytuje výpožičné služby interným i externým užívateľom, zabezpečuje vydávanie a distribúciu odborného časopisu, neperiodických odborných i popularizačných publikácií i materiálov.

Detské centrum – zabezpečuje multidisciplinárnu starostlivosť o postihnuté deti a ich rodiny, vrátane dennej výchovnej a vzdelávacej starostlivosti. Slúži ako experimentálna báza na overovanie nových postupov inkluzívnej starostlivosti o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Úsek metodickej a vzdelávacej činnosti – metodické vedenie a odborná pomoc zamestnancom školských, poradenských, preventívnych a špeciálnych výchovných zariadení. Tvorba koncepcie systému fungovania výchovného a psychologického poradenstva a prevencie v rezorte školstva. Organizácia metodických seminárov a sociálno-psychologických výcvikov, vydávanie a tvorba metodických materiálov a ich poskytovanie relevantným zamestnancom škôl a školských zariadení.

Technicko-hospodársky úsek – riadi, vykonáva a vedie agendu rozpočtu a financovania, účtovnú a mzdovú agendu, operatívno-technickú evidenciu majetku ústavu, zabezpečuje zásobovanie, obstarávanie majetku a evidenciu investícií a ostatného majetku ústavu, zabezpečuje dopravu pre ústav a spravuje park dopravných prostriedkov, vedie pokladničnú agendu ako aj archív účtovných dokladov.

Stav pracovníkov

Rok	priemerný evidenčný počet zamestnancov	
	prepočítaný	vo fyzických osobách
2014	87	102
2015	96	110
2016	59	64

V priebehu roka 2016 sme prijali 5 zamestnancov.

V ústave pracujú 2 zamestnanci so zmenenou pracovnou schopnosťou do 70 % a 9 zamestnancov so skráteným pracovným úväzkom.

V organizácii je 37,5 hod. pracovný týždeň, pričom voliteľný pracovný čas je stanovený v rozsahu od 6,30 hod. do 21,00 hod. Dĺžka pracovnej zmeny nesmie presahovať 12 hodín. Pevná pracovná doba je od 10,00 hod. do 14,30 hod., kedy má byť zamestnanec na pracovisku.

Priemerná mesačná mzda

Rok	
2014	955,- €
2015	912,- €
2016	838,- €

Veková štruktúra zamestnancov ústavu

do 25 r.	25-34 r.	35-44 r.	45-54 r.	55-64 r.	nad 65 r.
0	13	11	12	15	9

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov ústavu k 31. 12. 2016 (podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania):

ZŠ	SOU	SOŠ	VŠ
1	3	11	45

Doc.	-	1
CSc., PhD.	-	8
PhDr.	-	10
PaedDr.	-	1
Mgr.	-	20
Mag. pth.	-	1
MUDr.	-	1
MPH	-	1
Ing.	-	2

Aktivity na podporu rozvoja ľudských zdrojov

V oblasti vzdelávania zamestnancov ústavu sa uskutočnili nasledujúce aktivity:

Priebežné vzdelávanie

Priebežné vzdelávanie reagovalo na potreby praxe a zmeny v legislatíve alebo sa uskutočňovalo s cieľom prehĺbenia odbornosti zamestnancov. V rámci priebežného vzdelávania sa zamestnanci zúčastňovali školení, odborných kurzov a v rámci ústavu seminárov pre odborných pracovníkov.

Prehľad školení v rámci priebežného vzdelávania:

Školenie	počet kurzov
Školenie a kurzy výskumných zamestnancov	11
Školenie ochrana osobných údajov	1
Individuálna účtovná uzávierka	1
Konsolidovaná uzávierka	1
Zákonník práce	1

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Keďže ústav uzatvoril na rok 2016 kontrakt so zriaďovateľom, túto časť Výročnej správy nespracúvame (v zmysle manuálu pre vypracovanie výročných správ).

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA V ROKU 2016

Charakter činnosti ústavu (vedecko-výskumné aktivity) a povaha jeho produktov (nie sú obchodovateľné) predurčuje, že aj napriek príspevkovej forme hospodárenia je získavanie finančných prostriedkov nad rámec štátneho príspevku limitované. Výdavky ústavu sú preto takmer totožné s tým, čo mu zriaďovateľský rezort v rámci svojej rozpočtovej kapitoly vyčlení.

Niektoré úlohy ústav plnil v spolupráci s organizáciami tretieho sektoru, ktoré sa čiastočne podieľali na ich financovaní resp. zabezpečovali metodické a školiace služby zamestnancom školských zariadení pôsobiacim v oblasti prevencie a psychologického a výchovného poradenstva a nákup dlhodobého i spotrebného materiálu (občianske združenie Priatelia Detského centra, občianske združenie Prevencia). Bez tejto spolupráce by niektoré úlohy nebolo možné plniť, príslušné financie však neprechádzajú cez účtovníctvo VÚDPaP, občianske združenia ich investovali priamo.

V roku 2016 sa v ústave riešilo 13 výskumných, 16 nevýskumných, 5 operatívnych úloh. Dosiahnuté výsledky pozitívne hodnotili:

- a.i. zriaďovateľský rezort na pravidelnom kvartálnom hodnotení plnenia kontrahovaných úloh za účasti jeho zástupcov,
 - a.ii. odborná verejnosť,
 - a.iii. laická verejnosť využívajúca aplikačný rozmer získaných poznatkov.
- Členstvo SR v EÚ navodzuje globálnu požiadavku zvýšiť podiel HDP určeného na vedu a výskum na úroveň ostatných členských krajín EÚ.

V roku 2016 bola obnovená činnosť Metodickéj rady pri VÚDPaP, v októbri sa konalo jej prvé zasadanie.

Počas roka sa konali vzájomné návštevy vládnych, rezortných aj mimorezortných partnerov VÚDPaP.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Identifikácia podmienok psychického vývinu detí a mládeže vedecko-výskumnou činnosťou a napomáhanie optimálnemu priebehu tohto vývinu je nosným poslaním, ktoré definuje hlavných užívateľov výstupov, produktov a služieb ústavu. Sú nimi nasledovné inštitúcie, organizácie i skupiny fyzických osôb:

1. **Orgány štátnej správy v školstve.** MŠVVaŠ SR ako zriaďovateľský rezort hradí prevažnú väčšinu nákladov na činnosť ústavu. Zároveň je bezprostredným odberateľom výstupov ústavu.
2. **Školy, školské zariadenia a ich zamestnanci.** Výstupy smerujúce priamo do pedagogickej, výchovnej, poradenskej a preventívnej praxi predstavujú väčšinu výstupov z nevýskumných úloh. Náklady na ne sú hradené zo štátneho príspevku. V súčasnej situácii nedostatku prostriedkov v školstve nie je aktuálne, aby si konkrétna škola (alebo jej zriaďovateľ – krajský úrad alebo samospráva obcí) objednala za úhradu psychologický výskum,

psychologické vyšetrenia detí pre výber do výberových tried, vzdelávanie pedagogických pracovníkov pre prácu so špecifickými skupinami žiakov, vypracovanie individuálnych vzdelávacích programov pre deti so špeciálnymi edukačnými potrebami a podobne.

3. **Vedecká komunita a odborná verejnosť.** Výstupy k tejto skupine odberateľov predstavujú najväčšiu časť, čo je vzhľadom na vedecko-výskumný charakter ústavu prirodzené. Zahŕňajú publikovanie monografií, odborných štúdií a publikácií, vydávanie odborného periodika i neperiodických odborných materiálov a účasť na odborných podujatiach. Hoci ide o veľmi podstatnú časť výstupov, vedecká komunita nie je „odberateľom“ v trhovom zmysle slova – sama musí byť dotovaná, nemôže teda byť zdrojom príjmov VÚDPaP.
4. **Deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ich rodiny.** Okrem nepriameho profitu (prostredníctvom škôl a školských zariadení) poskytuje ústav tejto skupine odberateľov aj priame služby (najmä prostredníctvom Detského centra VÚDPaP a Psychologickej poradne pri VÚDPaP). Tieto služby sú poskytované zadarmo.
5. **Psychológovia zaoberajúci sa deťmi a mládežou.** Poznatky a informácie získavajú prostredníctvom výstupov z bodu 3. Ústav poskytuje možnosť odborných stáží a konzultácií. Vzhľadom na insolventnosť zamestnávateľov tejto skupiny odberateľov je činnosť vykonávaná bez úplaty.
6. **Vysoké školy a vysokoškolskí študenti.** Stáže, odborné praxe, výberové prednášky, vedenie ročníkových, postupových a diplomových prác nie sú súčasťou Plánu hlavných úloh VÚDPaP. Ich percentuálne vyčíslenie preto neuvádzame. Pre budúcich psychológov, špeciálnych a liečebných pedagógov i sociálnych pracovníkov sú mimoriadne dôležité. Vysoké školy nemajú prostriedky, aby si tieto služby vo VÚDPaP objednali a ústav ich preto poskytuje zadarmo z profesionálnej solidarity.
7. **Laická verejnosť.** Je nepriamym odberateľom nemateriálnych hodnôt vytvorených vo VÚDPaP, pokiaľ sú sprostredkované printovými i elektronickými médiami, v menšej miere samotnými zamestnancami ústavu formou osvetových besied a popularizačných prednášok. Tieto výstupy nie sú plánované, ich percentuálne zastúpenie neuvádzame.

Bratislava, marec 2017

MUDr. Peter Lukáč, MPH
riaditeľ